

عنوان مقاله:

ارزیابی ردپای اکولوژیکی دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد

محل انتشار:

فصلنامه بوم شناسی کشاورزی، دوره 14، شماره 3 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

علیرضا کوچکی - گروه اگروتکنولوژی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران.

مهدی نصیری - گروه اگروتکنولوژی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران.

مریم جوادی - گروه اگروتکنولوژی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران.

خلاصه مقاله:

از آغاز قرن حاضر، دانشگاه های سراسر جهان، به طور روزافزون بر پایداری خود تمرکز نموده و به دنبال شاخص هایی برای سنجش آن می باشند. ردپای اکولوژیکی از جمله شاخص هایی است که دانشگاه ها برای ارزیابی وضعیت پایداری از آن استفاده کرده اند. بنا به تعریف، رد پای اکولوژیکی به مساحتی از زمین های دارای قابلیت تولید زیستی گفته می شود که قادر به تامین نیازهای بشری (غذا، پوشاک و ساخت و ساز) بوده و همچنین بتواند ضایعات تولیدی آن ها را در خود جای دهد. در تحقیق حاضر، ردپای اکولوژیکی دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد، از طریق دو روش، شامل تکمیل پرسش نامه موجود در شبکه جهانی ردپا (EFN) و آنالیز ردپای اکولوژیکی (EFA) محاسبه شد. در روش EFN، پرسش نامه موجود در شبکه جهانی ردپا با توجه به شرایط ایران بومی سازی شد و در اختیار مصاحبه شوندگان قرار گرفت. در روش EFA نیز اطلاعات لازم در مورد منابع مصرفی دانشگاه (انواع انرژی، مواد غذایی و مساحت لازم برای ساخت و ساز)، از بخش های مختلف دانشگاه تهیه گردید و در نهایت، مقدار این شاخص محاسبه شد. نتایج حاصل از این تحقیق نشان داد که ردپای اکولوژیکی دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶، معادل ۵۱/۱ هکتار جهانی بوده که از میانگین جهانی (۸/۲) و ملی (۲/۳) به طور قابل توجهی کمتر است. به نظر می رسد که این امر به دلیل استفاده بیشتر دانشجویان از سرویس های حمل و نقل عمومی، استفاده کمتر از کالاهای مصرفی در طی یک سال و لذا تولید کمتر ضایعات و از طرفی، به دلیل بازیافت حجم قابل توجهی از ضایعات تولیدی در دانشگاه باشد که همین مسئله باعث کاهش چشمگیر ردپای انرژی دانشجویان دانشگاه و در نهایت، کاهش ردپای اکولوژیکی کل در مقایسه با سطح ملی و جهانی شده است. ردپای محاسبه شده در این تحقیق شامل سه جزء انرژی، غذا و ساخت و ساز بود که در بین اجزای تشکیل دهنده، ردپای غذا با ۳/۵۷ درصد، بیشترین سهم را در ردپای دانشگاه داشت. ردپای انرژی با ۳۵/۰ هکتار جهانی، بعد از ردپای غذا، بیشترین سهم را در ردپای کل دانشگاه داشت، درحالی که ردپای ساخت و ساز با ۳۰/۰ هکتار جهانی، تاثیر کمتری بر این شاخص داشت. بین ردپای اکولوژیکی دانشجویان دختر و پسر تفاوتی وجود نداشت، ولی در بین مقاطع تحصیلی، ردپای دانشجویان کارشناسی با ۵۶/۱ هکتار جهانی بزرگ تر از دانشجویان مقاطع تحصیلات تکمیلی بود. ردپای دانشجویان دانشکده معماری ۷۷/۱ هکتار جهانی به دست آمد که در مقایسه با دانشجویان سایر دانشکده ها، در بیشترین مقدار بود درحالی که دانشجویان دانشکده الهیات با ۳۰/۱ هکتار جهانی، کمترین مقدار ردپا را داشتند. در نهایت، نتایج پژوهش حاضر نشان داد که ردپای اکولوژیکی، یکی از شاخص های مناسب برای سنجش پایداری دانشگاه ها بوده و می تواند به مدیران و تصمیم گیرندگان دانشگاه ها برای رسیدن به اهداف پایداری کمک کند.

کلمات کلیدی:

پایداری، توسعه، ردپای غذا، شبکه جهانی ردپا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1570870>

